

In dit nummer onder andere:

☐	Open Dag voor de jeugd geslaagd	pag. 2
☐	De Tilburgse herdgangen	pag. 3
☐	De Moerputtenbrug en de halve zolenlijn	pag. 3
☐	Jaarprogramma 2014	pag. 4
☐	Stamboonderzoek	pag. 4
☐	Bezoek aan Erfgoeddepot Riel (herinnering)	pag. 5

Fietstocht naar Dongen op 14 juni a.s.

Graag nodigen wij u uit voor een bijzondere reis. Ontmoet het verleden in het heden en maak kennis met de Broeders van Dongen. Meer dan een eeuw lang bouwden deze kloosterlingen in Dongen aan een betere samenleving met goed onderwijs en met zorg voor de zwakken en zieken.

Ranko Hamelinck, bestuurslid van heemkunding De Heerlijkheit Dongen, leidt ons op zaterdag 14 juni a.s. in een wandeling van vier kilometers (ca. één uur) langs het Broederpad.

Na afloop kan op eigen gelegenheid een consumptie genuttigd worden in de entreehal van het Looiersmuseum. Hier wordt een korte uitleg voor ons verzorgd over het looien. De ruimte naast de entree is altijd vrij te bezoeken: hier worden wisseltentoonstellingen gehouden. Zo is er in juni een wisseltentoonstelling over vondsten in Dongen.

Het bezoek aan de entreehal en de wisseltentoonstelling is deze middag gratis.

Voor meer informatie over de wandeling over het Broederpad is de folder te downloaden op: http://www.heemkundingdongen.nl/broederpad_folder1.pdf

We vertrekken stipt om 12.30 uur vanaf het Weteringplein. Maximaal kunnen 25 leden deelnemen, dus wees er snel bij om ons secretariaat laten weten dat u deelneemt. via E-mail:

secretaris@heemkundingloonoptsandt.nl

Telefonisch aanmelden is ook mogelijk: 06-44416825 □

Vernieuwde website

In januari is het u beloofd: op 1 mei is een vernieuwde website van onze kring beschikbaar.

Door de hoeveelheid aan informatie die er steeds weer bij kwam is een wildgroei in pagina's ontstaan. De kleurzetting en het lettertype nodigden niet altijd uit om een langdurig bezoek te brengen. Bovendien was de oude website lastig te onderhouden. Dat vereiste veel specialistische kennis. Een nieuw artikel plaatsen en knoppen of foto's erbij zetten kostte veel tijd. Die tijd is nu flink gereduceerd.

De nieuwe website heeft een eigentijdser uiterlijk, is wat strakker en heeft een rustige kleurzetting. De nieuwe website biedt ook de mogelijkheid om op een pagina een formulier in te vullen dat direct wordt verstuurd naar degene die het behandelt.

De nieuwe website biedt de bezoeker ook een mogelijkheid direct te reageren en aan een andere bezoeker vragen te stellen of een mening te geven over een artikel. Zo kan een forum-discussie ontstaan.

Er is zeker nog veel meer te vertellen maar: ervaart u zelf de verbeteringen en laat ons weten wat uw bevindingen zijn. Kijk op:

<http://www.heemkundingloonoptsandt.nl/> □

Openingstijden/vakanties

Het uitgangspunt is dat wij in de zomermaanden de openingstijden handhaven (zie blz. 3).

Er is dus geen vakantiesluiting zoals u in het verleden gewend was. Wel kan het zijn dat door vakantie van één of meerdere personen uit een werkgroep, het niet zinvol is om ons lokaal open te houden.

Raadpleeg daarom eerst onze website voor de actuele openingstijden van een werkgroep **op de dag dat u naar ons toe wilt komen**. Bellen mag ook: 06-44416825 □

Open dag voor de jeugd

Op woensdagmiddag 26 maart hebben wij de deuren opengezet voor kinderen van de basisschool.

Vooraf waren op de scholen posters opgehangen en flyers uitgedeeld en hebben we een fotowedstrijd uitgeschreven waarbij de jeugd een zestal panden van vroeger en nu bij elkaar moest zoeken en een vijftal vragen beantwoorden.

Ans Essens voorzag de ouders van koffie en thee en Maria Verstappen was samen met Jan Vera en Lauran Toorians druk bezig om uitleg te geven over de museumtributen die waren uitgestald.

Veel belangstelling trok de schoenmaker in de persoon van Jan de Kort, die aan de hand van een tweetal films over het maken van dames- en herenschoenen en met echte schoenen en gereedschap nadere uitleg gaf.

De open dag is niet alleen door kinderen bezocht

maar ook enkele volwassenen zijn een kijkje komen nemen.

De volgende kinderen die de prijsvraag goed hebben ingevuld gaan op een nader te bepalen datum de kerktoeren in. Uit de inzendingen zijn een viertal prijswinnaars getrokken:

- Rens van den Broek
- Matz Bergmans
- Yannik van den Broek
- Bob Beerens

De heemkundekring is niet ontevreden over het aantal bezoekers en de open dag is volgend jaar zeker voor herhaling vatbaar.

André van Rijswoud, voorzitter

Uitbreiding gevraagd

De Werkgroep Archief en Documentatie, die bijeenkomt op de eerste en derde dinsdag van de maand van 13.30-16.00 uur, zoekt uitbreiding met een vrijwilliger, die interesse heeft in archiveren: het bekijken van documenten en deze opbergen in het archief. Een tweede werkzaamheid is het lezen

Secretariaat heemkundekring:

**Theo Schroemges, Scorpius 7,
5175 XM Loon op Zand. Tel. 363030. Email:
secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl**

van tijdschriften en de voor ons kerkdorp relevante onderwerpen daaruit noteren op lijsten.

Tenslotte ligt er de taak om de aanwezige documenten in te voeren in een digitale databank.

Al deze taken voeren wij momenteel uit met zes personen, maar we kunnen nog best een medewerker erbij gebruiken, die één van genoemde taken mee uit gaat voeren.

Als u daarin interesse heeft kunt u contact opnemen met het secretariaat van de heemkundekring, waarvan u hiernaast de gegevens ziet afgedrukt. U kunt ook op een van de twee dinsdagmiddagen komen kijken.□

Monumentennieuws uit onze omgeving

Tilburgse herdgang beschermd stadsgezicht

Het gebied van Wilhelminapark en Goirkestraat in Tilburg is aangewezen als beschermd stadsgezicht. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Infrastructuur en Milieu hebben op 7 maart het document getekend.

De plattegrond van Tilburg kent verschillende driehoekige pleinen, die al in de middeleeuwen zijn ontstaan. Deze pleinen zijn voormalige herdgangen, agrarische nederzettingen. Een 'herd' (herder) bracht zijn schapen 's ochtends naar de hei om ze te laten grazen. 's Avonds voerde hij ze terug naar het plein tussen de huizen, de herdgang.

Eén van die herdgangen is het huidige Wilhelminapark, ten zuidoosten van de Goirkestraat. In 1898 is het Wilhelminapark naar ontwerp van L.A. Singer op deze plaats aangelegd ter ere van de troonsbestijging van koningin Wilhelmina. Rond het park werden herenhuizen, scholen, kerken en textielfabrieken gebouwd.

De (voormalige) textielfabriek van Thomas de Beer waarin sinds 1992 museum De Pont, een museum voor hedendaagse kunst, gevestigd is en de onlangs gerestaureerde neogotische Goirkese kerk zijn hier de blikvangers.

Erfgoedstem 7 maart 2014

Moerputtenbrug open monument van de maand april

De spoorbrug in natuurgebied de Moerputten tussen 's-Hertogenbosch en Waalwijk was open monument van de maand april. Het 'Open Monument van de Maand' wordt landelijk georganiseerd in aanloop naar Open Monumentendag 2014, met als thema 'Op reis'. De spoorbrug sluit hier naadloos bij aan.

Halve Zolenlijn

De Moerputtenbrug ligt in de Langstraat, een streek tussen 's-Hertogenbosch en Geertruidenberg die eeuwenlang het centrum vormde van de schoen- en leerproductie in Nederland. Met de groei van deze industrie in de negentiende eeuw groeide de behoefte om producten te exporteren. In 1881 werd daarom begonnen met de aanleg van de Langstraatspoorlijn. Vanaf eind 1890 reden er over deze spoorlijn, met de bijnaam Halve Zolenlijn, dagelijks treinen tussen 's-Hertogenbosch en Lage-Zwaluwe. Imposant onderdeel van het traject is de Moerputtenbrug. Deze 600 meter lange spoorbrug is een prachtig voorbeeld van industrieel erfgoed uit de negentiende eeuw. Het statige gevaarte bestaat uit een ijzeren constructie die rust op 35 gemetselde pijlers.

Industrieel rijksmonument

In 1972 is de Langstraatspoorlijn niet meer rendabel, wordt opgeheven en de Moerputtenbrug raakt in verval. De gemeente 's-Hertogenbosch voorkomt in de jaren tachtig de sloop. In 1990 krijgt Staatsbosbeheer natuurgebied De Moerputten mét brug in bezit, waarna de brug in 1995 rijksmonument wordt. Van 2002 tot 2011 wordt de brug gerestaureerd en wordt toegankelijk gemaakt voor wandelaars.

Erfgoedstem 27 maart 2014

Openingstijden werkruimte De Kletterenhoef

De normale openingstijden (behalve op feestdagen) van onze werkruimte zijn:\:

- Dinsdag: 9.00-12.00 uur;
- Bovendien op de eerste en derde dinsdag van de maand: 13.30-16.00 uur;
- Woensdag: 13.30-16.00 uur;
- Donderdag: 13.30-16.00 uur.

Nieuwsflitsen 2014

	verschijnt op	kopij inleveren t/m
Nr. 4	1 juli	20 juni
Nr. 5	1 sept.	20 augustus
Nr. 6	1 november	20 oktober

Jaarprogramma 2014

1 mei	Diapresentatie De Venloene
24 mei	Excursie naar het Erfgoed Depot in Riel
14 juni	Fietstocht/wandeltocht naar Dongen
19 juli	Historische dorpswandeling en bezoek aan het oorlogsmuseum 'De Jaren 1945 - 1950 en De Jaren Nederlands Indië'
2 augustus	Historische dorpswandeling en bezoek aan de toren van Sint Jans Onthoofding
9 augustus	Historische dorpswandeling en bezoek aan het oorlogsmuseum 'De Jaren 1945 - 1950 en De Jaren Nederlands Indië'
23 augustus	Historische dorpswandeling en bezoek aan de toren van Sint Jans Onthoofding
10 september	Ledenvergadering
13 september	Open Monumentendag. Thema: <i>op reis</i>
21 september	Dag van Loon
8 oktober	Lezing door Birgit Mommers en Lauran Toorians over Museum van Loon in Amsterdam
11 oktober	Bus-excursie naar Museum van Loon in Amsterdam. (Inschrijving gesloten)
8 november	Presentatie Straet & Vaert 2014
13 november	Lezing in ServiceResidentie Molenwijk
10 december	Lezing door Peter Essers. Onderwerp: Belast Verleden □

Genealogie - Stamboomonderzoek

De heemkundekring start in navolging van een succesvolle cursus in 2013, ook dit jaar weer een genealogie/stamboomonderzoekcursus.

Deelname is voor onze leden gratis en deze hebben bij de inschrijving voorrang op niet-leden.

Ook de deelnemers van vorig jaar, die nog met een aantal vragen zijn blijven zitten, kunnen deelnemen.

In het eerste gedeelte van de cursus wordt u wegwijs gemaakt in het stamboomonderzoek en de softwarekeuze. Als u weet waar u de informatie voor uw stamboomonderzoek kunt vinden, zullen wij nader ingaan op het koppelen van bestanden en het invoeren in een genealogieprogramma.

Vervolgens maken we afspraken hoe de vervolgsessies in 2014 ingevuld gaan worden, zodat de deelnemers met elkaar kunnen oefenen en elkaar kunnen helpen in het zoeken naar hun voorouders.

De cursus wordt gegeven door Ad Vermeer en Sjeff Essens. U kunt op deze avonden gebruik maken van de computers van de heemkundekring maar onze voorkeur gaat ernaar uit, dat u uw eigen laptop meebrengt.

De start is op 13 oktober 2014. Het zijn een vijftal cursusavonden die steeds plaatsvinden op de tweede maandagavond van de maand, telkens om 19.30 uur in De Kletterenhoef.

De datums zijn: 13 oktober, 10 november, 8 december 2014 en 12 januari en 9 februari 2015. De laatste avond is een terugkomavond om al uw openstaande vragen te behandelen.

Van toekomstige deelnemers wordt verwacht, dat zij zich inschrijven bij onze secretaris: secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl of telefonisch 363030. □

Schenken

De heemkundekring ontving sinds maart 2013 de volgende schenking:

- van Jan de Kort: twee films over het vervaardigen van schoenen.

Hartelijk dank! □

Herinnering

Excursie naar het Erfgoed Depot in Riel

In tegenstelling tot de beperkte deelname aan de excursie naar het museum Van Loon in Amsterdam, kan nog wel worden ingeschreven voor een bezoek aan het Erfgoed Depot in Riel op zaterdag 24 mei 2014.

Men kan hier gemakkelijker een grote groep bezoekers verwerken. De inschrijving voor het bezoek aan het Erfgoed Depot is alleen voor leden en sluit op 15 mei aanstaande.

U kunt gebruik maken van de inschrijfstrook hieronder of door het sturen van een mail naar: secretaris@heemkundekringloonoptsandt.

Voor leden die zich reeds hebben aangemeld, hebben wij de volgende informatie:

Het bezoek aan het Erfgoed Depot is tussen 13.00 en 16.00 uur.

We komen bij elkaar op de parkeerplaats vóór De Wetering en maken gebruik van eigen vervoer. Het vertrek is uiterlijk om 12.30 uur en als u in de auto nog andere leden kunt meenemen, stellen wij dit erg op prijs. Dit kan kenbaar gemaakt worden voor vertrek.

Aanmelding voor excursie op 24 mei 2014 naar het Erfgoed Depot in Riel (alleen voor leden)

Deelnemer 1: _____

Deelnemer 2: _____

Adres : _____

Ik maak wel / geen gebruik van eigen vervoer en kan maximaal ____personen meenemen.

Handtekening: _____

Deze gegevens inleveren bij het secretariaat: Scorpius 7, 5175XM, Loon op Zand

Aanmelden middels e-mail is ook mogelijk: secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl